

MAGNETOFONSKI SNIMAK
21. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 6.6.2000. godine, sa početkom u 11,45 sati

PREDsjedavajući
PERO SKOPLJAK

Gospodo, štovani gosti, otvaram 21. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i predlažem da čujemo bosanskohercegovačku himnu.

/INTONIRANJE HIMNE/

Pored zastupnika, na sjednicu su pozvani predsjedatelji i članovi Predsjedništva BiH, predstavnici Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Promatračke misije u BiH, predstavnici Misije UN u BiH, predstavnik Političkog odjela Ambasade SAD u BiH, predstavnik FAR projekta, na sjednicu je pozvan, također, i prof. dr. Spasoje Tuševljak, kojeg je Predsjedništvo BiH imenovalo za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Pozvani su i predstavnici sredstava javnog priopćavanja. Sve nazočne srdačno pozdravljam i zahvaljujem se što sudjeluju u radu Zastupničkog doma.

Prema izvješću Tajništva, sjednici je nazočno 33 zastupnika. Iz Federacije BiH 20 i iz RS 13.

Izostanak sa sjednice najavili su: Ivo Mijačević, Raifa Alagić, Suada Muminagić i Hamdija Kulović.

Štovana gospodo, predlažem da počnemo s radom. Imamo kvorum za punovažan rad i odlučivanje.

Prije dnevnog reda, pozivam gospodina Rijada Raščića, koji je već primio mandat našom odlukom da podnese svečanu izjavu.

Obvezujem se da će savjesno obavljati dužnosti koje su mi dodijeljene.

RIJAD RAŠČIĆ

Obavezujući se da će savjesno obavljati dužnosti koje su mi dodijeljene.

PERO SKOPLJAK

Da će podržavati i braniti Ustav BiH.

RIJAD RAŠČIĆ

Da će podržavati i braniti Ustav BiH.

PERO SKOPLJAK

Da će u potpunosti sprovoditi Mirovni sporazum.

RIJAD RAŠČIĆ

Da će u potpunosti sprovoditi Mirovni sporazum.

PERO SKOPLJAK

Promovirati ljudska prava i osnovne slobode.

RIJAD RAŠČIĆ

Promovirati ljudska prava i osnovne slobode.

PERO SKOPLJAK

I štititi interes i ravnopravnost svih naroda i građana.

RIJAD RAŠČIĆ

I štititi interes i ravnopravnost svih naroda i građana.

PERO SKOPLJAK

Čestitam.

Za ovu sjednicu, dobili smo prijedlog samo jedne točke dnevnog reda, a to je potvrđivanje i imenovanja predsjedatelja Vijeća ministara BiH.

Stavljam prijedlog dnevnog reda na raspravu i molim sve one koji žele diskutirati da se jave. Izvolite.

Ko je za predloženi dnevni red?

Je li netko protiv?

Ovaj prijedlog je usvojen. Od 33 nazočnih, 30 je glasovalo za.

Prelazimo na dnevni red.

Dame i gospodo zastupnici, štovani gosti, vi ste primili Odluku Predsjedništva BiH o imenovanju prof. dr. Spasoja Tuševljaka za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Uz odluku ste dobili kratak životopis predloženog kandidata, molim, mislim da nema potrebe da to ovdje posebno čitamo. Pozivam gospodina Tuševljaka da Domu podnese ekspozne. Ja Vas molim da izadete za mikrofon.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Poštovana gospodo, ja vam se svima zahvaljujem na pažnji i vremenu koje ste posvetili u prethodnom periodu, u svim ovim okolnostima koje su se dešavale i procesima koji su se dešavali oko procedura za imenovanje predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH.

S obzirom na okolnosti u kojima se sve ovo dešava i u kojima živimo i na evidentnu krizu u političkim odnosima, koja je, po mom sudu, zadnjih dana i mjeseci i poslednjih godina, više generisana nekim ekonomskim problemima koje imamo nego što je generisana političkim proturječnostima i sukobima i nerazumijevanju parlamentarnih stranaka i političkih snaga u BiH, ja sam sada u okolnostima koje nisu sasvim i do kraja definisane, barem iz sledećeg razloga. Pomno proučavajući sva dokumenta BiH, nadležnosti Savjeta ministara BiH i zadatke koji bi i meni, kao budućem predsjedavajućem Savjeta ministara BiH i mojim kolegama u tom timu, a vi vrlo dobro znate kakva je ta struktura i kakve su joj nadležnosti, ja sam u jednoj dilemi, koju moram, kao odgovoran čovjek, da saopštim ovom cijenjenom Domu i da je ovdje prodiskutujem.

Mi smo u prethodnom periodu imali razne konsultacije sa svim političkim faktorima u BiH, uglavnom sa svim, bolje da kažem uglavnom sa svim i sa, naravno, predstavnicima međunarodnih organizacija, jer je i međunarodna zajednica svakako jedan jako važan faktor ovdje. Do današnjeg dana te konsultacije nisu završene. Nisu završene iz razloga što ja nisam dobio od bošnjačke strane zvanične preporuke i prijedloge za imenovanje i predlaganje strukture Savjeta ministara BiH vama ovdje na parlament.

Pošto mislim da ni jedan program ne može da se realizuje bez tima i bez dogovora i konsenzusa u tom timu, ja vas molim za sugestije i prijedloge šta da činimo. Ja sam juče gospodinu Izetbegoviću, kao predsjedniku najbrojnije i najuticajnije političke stranke sa strane bošnjačkog naroda i koja ima najviše zastupnika ovdje u Parlamentu, poslao jednu zamolnicu i pismo za te završne konsultacije i pripreme za predlaganje Savjeta ministara BiH, članova Savjeta ministara BiH. Nisam dobio odgovor na telefonske zahtjeve mojih asistenata koji su mi pomagali u ovom periodu od gospodina Hajrića, ja mislim da tačno govorim, dobijena je informacija da gospodin Izetbegović nema vremena. E sada ja ovaj cijenjeni Dom, predstavnike parlamentarnih stranaka i klubova, molim za mišljenje i za stav po tom pitanju. Hvala.

Da napomenem, što se tiče konsultacija i prijedloga od strane hrvatskih parlamentarnih stranaka, ja sam dobio prijedloge i jedan stepen konsenzusa i saglasnosti da bi ti prijedlozi trebali da budu podržani i prihvaćeni od strane zastupnika iz reda hrvatskog naroda, sa strane srpskog bloka, također, postoji jedna lista prijedloga i jedna struktura koja može da se smatra definisanom, mada, naravno, postoje i određena neslaganja dijela parlamentarnih stranaka o strukturi te liste, ali to je tako u parlamentarnom životu i to je, naravno, i normalno. Ja očekujem sada ovdje sugestije, očekujem prijedloge i očekujem, naravno, pomoći i dobromanjernost da ove probleme razriješimo. Lično mislim da, vjerovatno, postoje dobre namjere svih da možda nije bilo dovoljno vremena da se artikulišu sve te ideje i interesi raznih političkih stranaka i frakcija, ali ja sam uvijek otvoren za razgovore i spremam sam,

naravno, za kompromise, koji osnovnu ideju i osnovna viđenja, moja osnovna viđenja o misiji i zadacima Savjeta ministara BiH ne bi dovodila u pitanje, eto, za sada toliko. Hvala.

HALID GENJAC

Dame i gospodo, poštovane kolege i kolegice, cijenjeni gosti, ja ovdje moram reagovati i jednostavno usmjeriti pažnju na ustavne pozicije, procedure imenovanja mandatara Vijeća ministara BiH i samo Vijeće ministara BiH. Ja razumijem da gospodin Tuševljak, zbog okolnosti koje su vama poznate, ne poznaje baš odnose između Vijeća ministara BiH, Predsjedništva BiH i Parlamenta BiH, pa će morati podsjetiti na ustavne pozicije jedne, druge i treće institucije.

Druga stvar, u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH postoje političke stranke, ne postoji bošnjačke, hrvatske stranke, a u Domu naroda postoji poslanici koji su izabrani kao predstavnici naroda. Kad smo već kod te pozicije Vijeća ministara BiH, Parlamenta BiH i Predsjedništva BiH, ja će podsjetiti, kako to Ustav BiH navodi, da Predsjedništvo BiH imenuje predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, koji će preuzeti dužnost, po odobrenju Predstavničkog doma, a predsjedavajući će imenovati ministra vanjskih poslova, ministra vanjske trgovine i druge ministre po potrebi, a koji će preuzeti dužnost po odobrenju Predstavničkog doma. Prema tome, Predsjedništvo BiH imenuje predsjedavajućeg i on preuzima dužnost, nakon što potvrdi to imenovanje Predstavnički dom, to je prvi korak. Mi smo danas kod tog prvog koraka.

Dakle, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH danas ima da se izjasni da li da potvrđuje imenovanog kandidata, imenovanog od strane Predsjedništva BiH ili ne potvrđuje, tek nakon toga, imenovani predsjedavajući, koji je dobio potvrđivanje svog imenovanja, u konsultaciji sa političkim strankama u Predstavničkom domu, imenuje ministre koje, takođe, Predstavnički dom potvrđuje i koji preuzimaju dužnost nakon što ih Predstavnički dom potvrđuje. Naravno, potvrđeni predsjedavajući Vijeća ministara BiH će voditi računa, prilikom imenovanja ministara, o tome da dobije potrebnu parlamentarnu većinu i da ostvari parlamentarnu ... stranaku koja će to podržati. To su jasne stvari i molimo da se držimo procedure. Nije uloga Predsjedništva BiH da razgovara sa mandatarom o kandidatima za ministre. To je uloga mandatara, u saradnji sa političkim strankama i predstavnicima klubova političkih stranaka. Ukratko, svi uslovi postoje da se Predstavnički dom izjasni da li potvrđuje ili ne potvrđuje imenovanog kandidata za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH.

Kao jedna od bitnih faza u tom poslu je da se sasluša i ekspoze i namjere kandidata šta ima namjeru da uradi na čelu Vijeća ministara BiH i zato vas molim da, bez dalnjeg komplikiranja, ono što je obaveza Predstavničkog doma da se Predstavničkom domu omogući da svoju ulogu ostvari, nakon toga slijede ostale ostali koraci u zavisnosti od ishoda ovog prvog koraka. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Ima li još neko da se javlja? Ja moram prof.dr.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo poslanici, cijenjeni gosti, želim da cijelu ovu situaciju koja se događa u vezi sa Savjetom ministara BiH, ako ništa drugo, ono bar objasnim javnosti, a kažu pusti ga da govori, pa će narod shvatiti ko je. Nadam se da svako od nas ovdje se sasvim jasno prezentuje narodu i javnosti BiH, a tako isto i međunarodnoj javnosti i da je sasvim jasno čije su kakve namjere.

Molim vas, kad je ovdje prije petnaestak dana došao dopis sa kandidatom Tihomirom Gligorićem i jedna rečenica da se gospodin Gligorić imenuje, naravno da smo svi ovdje pristali da tako nešto ne radimo, bez jednog programa, bez ekspozea i bez kandidata. Ne znam zašto, izuzev izričite namjere, ljudi zaboravljuju da smo prije mjesec ili dva usvojili Zakon o Savjetu ministara BiH, u kome se kaže da je to kolektivno tijelo koje ima šest potpuno ravnopravnih ljudi, od kojih svaki može da bude predsjedavajući. Naravno da se čitava igranka i scenarij plete oko predsjedavajućeg, jer očito je da ima, i sasvim jasno da ima i onih kojima i nije stalo ni do ekonomskog ni do političkog niti bilo kog drugog prosperiteta BiH, nego im je stalo do jalovih politikantskih igara i do komplikovanja ionako teške situacije u BiH. Dakle, gospodo, tada sam smatrao izuzetno važnim da mi ne dobijemo jednog čovjeka kompetentnog, nego šest, šest vrlo sposobnih, kompetentnih ljudi, koji će i znati i htjeti i moći i imati iza sebe sasvim dovoljno rezultata u dosadašnjem radu, koji će to garant. Ispod je doze cinizma da se predloži, prihvati prijedlog kandidata i onda mu se ne daju kadrovi s kojima će on da raspolaže u ostvarenju svog programa, to je ispod doze cinizma, dobro ste me čuli. Gospodo, zbog čega bježati? Ako se ne podržava kandidata i za to postoje razlozi, onda to treba sasvim jasno reći i ne bježati od te činjenice da tražimo bolje. Uvijek treba, ako je moguće, naći najbolje rješenje. Ja nisam spreman, kao čovjek, da ovdje polovično slušam ekspoze i program, jer ču poslije toga postaviti pitanje a ko su ti kadrovi, uvaženi gospodine, da ćeš imati garanciju kod mene da možeš i realizovati to što nudiš. Naravno, ovog momenta tih kadrova nema iz reda bošnjačkog naroda. Zašto? I ja se pitam zašto? Kome je to stalo, i ja se isto pitam kome je to stalo? Zašto se to sve događa u BiH. Ako tražimo najbolje rješenje, onda je to trebalo uraditi na onoj stepenici koju garantuje Ustav, a to je Predsjedništvo BiH. Mislim da je kriza veoma duboka, mislim da je kriza produkovana i ono što ja ne želim, ne želim ama baš ni jednim gestom da učestvujem u tim namještenim, dogovorenim i igramu i mišljenjima, jer kod mene se, gospodo, ne može naručiti ni stav ni mišljenje. Ja to donosim na temelju argumenata.

Dakle, još jednom, ako je kandidat taj koji ne zасlužuje povjerenje ljudi iz Predsjedništva BiH, zašto su to tajili, zašto to nisu tamo riješili? Ako je to kandidat koji ima njihovo povjerenje, zbog koga, zbog čega, kao čelni ljudi partija koje ovdje imaju poslaničku većinu, nisu mu dali svoje kandidate, jer oni su ujedno i predsjednici partija i ne mogu to da negiraju?

Šta sad hoćemo? Hoćemo da raspravljamo o programu i da ne znamo ko će biti ljudi i u ekspozeu i ne znamo ko će biti ljudi koji će to raditi. To ćemo kao kasnije, a znamo da smo tražili Savjet ministara BiH kao kolektivno tijelo, koje će biti kompetentno i koje će moći da u ovom teškom vremenu ispunji zadaću koju narodi BiH i građani očekuju od tog organa. Hoću da vam kažem da je u čitavoj toj proceduri zaobilazeno, namjerno ili nenamjerno, a mislim da je ono prvo više realno, zaobilazena volja naroda, glasanjem potvrđena na izborima. Ja očekujem da se izbori

provode, da bi oni uvažili volju naroda i da ta volja naroda bude implementovana kroz određene funkcije i narode, to je u BiH negdje moguće, a negdje nije moguće. Gospodo, dok god negdje nije moguće, tamo gdje nije moguće, stvarat će se otpor, a to je loše i po narode i po građane BiH i po BiH. Ja ne želim da tako bude ni kod jednog naroda, ni kod jedne političke grupacije, želio bih da to bude sasvim demokratično i sasvim drugačije.

Zato mislim da je kriza veoma ozbiljna, veoma teška i mislim, iskreno mislim, da ovaj parlament mora dobro porazmisliti da li je rješenje u prijevremenim izborima na svim nivoima, a ja mislim da jeste. Da se prije toga dogovorimo, da li će stvarno BiH, i kad prođe takve izbore, imati šansu da implementuje volju naroda u izborne rezultate ili neće. Ako neće, onda treba reći da je ovdje na sceni nešto drugo, a ne demokratski procesi o kojima stalno pričamo. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Ja vas molim, ja ču se javiti za raspravu, pa onda molim gospodina Genjca da vodi dalje sastanak.

Dame i gospodo, cijenjeni naši gosti, istine radi i javnosti radi, ovdje, zaista, smatrao sam da trebam reći nekoliko riječi. Imali smo jednog kandidata, dr. Tihomira Gligorića o kojem smo se trebali izjašnjavati i nakon dugo, dugo priprema i dugo, dugo vremena, sad vidim, nažalost, izgubljenog, taj čovjek je, nažalost, istrošen. Jako mi je žao što ovako moram reći. Ja tog čovjeka uopće ne poznajem, pa prema tome, smatram da, i kao čovjek i kao stranački pripadnik, odnosno i kao zastupnik ovdje, tako sam se i javio, imam pravo reći ono što mislim o svemu ovome. Kad smo imali prof.dr. Spasoja Tuševljaka, kojeg imamo čast ovdje čuti i vidjeti, stalno se vršila, neću reći presija, ali stalno se smatralo, pa se čak po nekim sredstvima priopćavanja i pisalo da ovaj dom ne radi kako treba, da ovaj dom opstruira mnoge stvari, da ljudi koji su izabrani, tako ja hoću vjerovati od naroda, i ja tako vas ovdje, gospodo, i promatram i sebe tako gledam, jednostavno ne odraduju korektno i brzo ono što bi trebali na uspostavi demokratske, kvalitetne države BiH, za koju se ovdje ne samo deklarativno, nego zaista zalažem, nakon svega što se događalo i onda dolazi do činjenice da i ovaj čovjek kojega ja po prvi put vidim i drag mi je da ga vidim, stoji u nekakvoj dilemi da li uopće da bude kandidat nečega nebuloznog, nejasnog nečega, gdje će se možda više opstruirati nego pomagati u njegovom radu. Ja osobno mislim da on, kao čovjek, ma koliko bio sposoban što sam ja čuo, neće moći ništa uraditi za ovu državu, ukoliko neće imati tim ljudi koji to trebaju odradivati.

Ovo tijelo, samo podsjećanja radi, insistiralo je ovdje da se održi bar sastanak sa Predsjedništvom BiH, to smo ispoštivali, zahvaljujući ustrajnosti pojedinaca, ne mojoj osobnoj, ustrajnosti mojih priatelja i kolega i Kolegija koji su taj sastanak, zaista, i ostvarili i smatram da je taj sastanak bio prekretnica u našem radu i tako sam to i očekivao. Nakon tog sastanka, prvi kandidat kojeg smo ovdje spomenuli, gospodin Tihomir, bio je, praktički, skinut sa dnevnog reda i prolongiralo se vrijeme. Osobno sam smatrao da trebamo čim prije uraditi taj posao, jer on pada nama na leđa i stalno se govorilo da mi ne radimo bar efikasno i na vrijeme ono što je dao uraditi. Osobno stojim iza kandidata. Ja im se kao čovjek ispričavam, jer smatram da nije korektno da su stavljeni u vatru, da se pokušalo preko njih uraditi na dobro ove države

i da su sada, praktički, ljudi koji stoje tu kako jesu. Osobno bih se jako loše osjećao da se tako i sa mojim imenom poigralo.

Zbog javnosti, moram ovdje reći da ovaj dom nije ni truna kriv što se prolongirao izbor čovjeka za kojeg smo danas trebali dignuti ruku za ili protiv. Odgovorno tvrdim da druge instance ili nisu htjele ili nisu znale ili, ne znam ni ja koji izraz da upotrijebim, nisu mogle, evo, najblaže, odraditi svoj posao koji je trebalo odraditi. Ovdje sam smatrao za potrebno izaći i reći da je Kolegij Zastupničkog doma odradio jednoglasno sve ovo što se do sada uradilo i da je jednoglasno bio za svaki prijedlog i za svaki termin koji je dolazio, bilo od Predsjedništva BiH, bilo od međunarodne zajednice. Ovo se zaista mora reći. Ja zaista tražim od gospode, jedne i druge, da se ovdje jasno očituje ko šta radi i ko za šta odgovara. Ovo još jednom podertavam, samo jedino zbog javnosti, jer smatram da je Kolegij do kraja, i Dom koji je iza njega odradio do kraja svoj dio posla. Ovo što se danas događa, ja se nadam da će gospodin Tuševljak se izjasniti, da li je u ovakvoj situaciji kakva jeste, ne znam da li ga puno bolji posao očekuje i kasnije. Ne želim nikako biti zao prorok, da se izjasni da li ostaje kao kandidat ili ne ostaje, jer ne znam koji drugi smjer ovdje uputiti. Ja vam se zahvaljujem i, evo, to je moj doprinos.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, kolegice i kolege poslanici, mi danas na ovoj sjednici, na kojoj imamo samo jednu tačku dnevnog reda, treba zaista da donešemo jednu značajnu odluku za BiH. Ja bih vas samo podsjetio da je prije nekoliko dana, gospodin Šiling, medijator za BiH ... za BiH, između ostalog rekao: "Da i zbog toga što institucije BiH ne funkcionišu, zbog toga što ne rade svoj posao, BiH je ohladila kod mnogih onih koji su je sa srcem prihvatali i bojim se da će zažaliti za poslijeratnim periodom, za šansom koju nije iskoristila". Apsolutno je sigurno da u ovom stanju, u ovoj fazi jedne od značajnih institucija BiH, Ministarskog savjeta, da mi samo potkrepljujemo, evo, tu izrečenu činjenicu, da ćemo zažaliti za poslijeratnim periodom i propuštenom šansom, prije svega, kada je u pitanju ekonomija, oporavak, obnova, izgradnja, itd.

Mi smo danas otvorili ovu tačku dnevnog reda i ja ni na koji način ne bih postavljao sad znak pitanja, hoćemo li ići dalje, hoće li neko odustati, povući se ili slično. Sve do početka ove sjednice moglo se o tome govoriti. Sjednica je sa ovim dnevnim redom započela i mislim da niko ozbiljan u ovom trenutku nema pravo na bilo kakvo odustajanje.

Zbog toga bih molio, prije nego što čujemo kandidata za predsjedavajućeg Ministarskim savjetom, pre nego što čujemo šta on smatra da je najvažnije u narednom periodu, u naredni period od pola godine da taj savjet uradi, da ne prejudiciramo i ne prizivamo neke zle duhove.

Ja bih vas molio da se izdignemo iznad dnevnih novinskih informacija, ovo je Parlament, mi smo poslanici i ništa od onog što sam pročitao ili što sam čuo u medijima, na mene danas neće uticati. Na moju odluku će uticati ono što vi, dragi prijatelji, danas iza ove govornice kažete o programu mandatara i o njemu lično, a ne ono što su ove ili one novine napisale, iz ove ili one namjere. Bilo bi čak vrlo i nepopularno da mi danas ovdje polemišemo sa novinama. Mi ovdje danas treba da

polemišemo sa činjenicama koje ovdje treba da budu iznesene. Kolega Banjac je samo pod jednim uslovom u pravu, kada insistira, da kandidat za mandatara pročita i sastav Ministarskog savjeta. On bi bio u pravu, samo pod uslovom da postoji politička volja da se to danas uradi. Ali, ako ne postoji politička volja, onda nama ostaje jedino moguće da poštujemo Ustav BiH. Ako u Ustavu BiH, Predstavničko vijeće prihvata ili odbija kandidata za predsjedavajućeg kojeg predlaže Predsjedništvo BiH, a poslije toga on bira ministre, u konsultacijama sa političkim strankama, koje opet prihvata ili odbija ovo Predstavničko vijeće. To je po Ustavu, i ako ne postoji volja da se uradi drugačije, onda je jedino moguće da se radi na taj način. Ja bih vas molio da danas shvatimo da, izgleda, moramo raditi na taj način i da se razumijemo, jednu stvar želim da istaknem. Ovdje je danas na provjeri naše povjerenje prema članovima Predsjedništva BiH i ovdje je u pitanju njihova odgovornost, da se razumijemo, jer su oni imali jedan, pa su imali drugi prijedlog, pa drugi prijedlog je, koliko sam ja informisan, potvrđen još jednom. Mi imamo pismo i prijedlog predsjedavajućeg Predsjedništva BiH, potpisani njegovom rukom, sa nalogom da se ime kandidata za predsjedavajućeg objavi u Službenom listu BiH. Uz napomenu, danas, eventualnim izborom kolege Tuševljaka za predsjedavajućeg Ministarskog savjeta, on i ne postaje predsjedavajući Ministarskog savjeta. On to postaje tek onda kada ovo vijeće prihvati Ministarski savjet. Ukoliko on bude tako dobro, pod navodnicima, izabrao ministre i ukoliko ovo vijeće ne prihvati taj njegov prijedlog, pada i on i njegov prijedlog. Zbog toga bih molio one koji imaju rezerve prema dosadašnjim nekim prijedlozima, da shvate ovu činjenicu i da se uključe u ovaj period rada, do sledeće skupštine, do sledećeg sastanka, ako kandidat danas prođe da mu se pomogne da izabere tim iza koga ćemo i stati. Ukoliko ne stanemo iza tog tima, još jednom ponavljam, njegov izbor danas neće značiti ništa, pašće i on i tim i mi se onda uvlačimo u sledeći krug. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Replika.

MIRKO BANJAC

Ja, naravno, uvaženom kolegi Dokiću nemam namjeru odgovarati na ono što je on rekao, ali sasvim je jasno u psihologiji da postoji halo-efekat i na temelju mišljenja koje čovjek ne iskaže, a to govorim činjenicom, da niko ovdje nije spomenuo niti medije, bar ja nisam to čuo, niti se pozivao na bilo kakve medijske stavove u vezi sa ovim problemom, to je jedno.

Drugo, sasvim je jasno uvaženom kolegi da jedan ozbiljan program ima, osim kadrova, i neke druge podatke i analize, kako bi moglo na temelju toga da mu se sudi i da se sudi o programu. Ja nisam govorio da danas treba i molim da mi se ne stavlja u usta ono što nisam rekao, nisam govorio da danas treba da se govorи o sastavu Ministarskog savjeta, već o kadrovima sa kojima planira da računa gospodin Tuševljak, kako bi realizovao ono što misli i kazati.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, uz ispriku, dajem gospodinu Lozančiću riječ.

IVO LOZANČIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, meni je malo neobičan današnji dan, od samog početka ovog zasjedanja i uvod, očekivao sam da smo dobili u materijalu, da je ova valjana odluka tročlanog Predsjedništva BiH, koju je potpisao predsjedavajući Predsjedništva BiH. Ja pretpostavljam da ste svi dobili u materijalima da na 77. ili 76. sjednici donijeli Odluku o imenovanju prof. Spasoja Tuševljaka za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Iz samog početnog istupa se očekivalo da ćemo čuti ekspoze i na kraju odlučivati. Gospodin Spasoje Tuševljak nije me uvjerio da je on prihvatio imenovanje. Sad ja ne znam da li su članovi Predsjedništva BiH donijeli odluku da budući, današnji kandidat treba da bude potvrđen ovdje, nije ni prihvatio imenovanje, nego naknadno tražio saglasnost od članova Predsjedništva BiH i od parlamentarnih stranaka. U ovom dijelu, isto bih ispravio gospodina Tuševljaka i pomogao da Parlament BiH ima dva doma i da je ovo Zastupnički dom, nije Dom naroda i da nije dobio suglasnost hrvatskih predstavnika, mnogih određenih stranaka koje imaju većinu hrvatskog glasačkog tijela i ja dolazim iz hrvatske stranke i nismo ni konstatirali i nismo razgovarali o suglasnosti. Mislim da je procedura poznata, iako imenovani gospodin Tuševljak prihvata, on može ići ovdje na potvrđivanje, i ako dobije većinu, onda ide daljnja procedura oko imenovanja Vijeća ministara BiH. Prema tome, mislim, ili neozbiljno od Predsjedništva BiH ili od kandidata, Predsjedništva BiH koje je imenovalo kandidata koji nije prihvatio imenovanje, onda je zaista ne znam, mi ulazimo u 6 ili 7 mjesec funkcioniranje države bez Vijeća ministara. Možda će i u nastavku bolje funkcionirati ako i ne dođemo do Vijeća ministara. Očekivati je da se poštiva procedura i da se izjasnimo ovdje da li je zaista imenovan čovjek koji nije prihvatio ovo imenovanje.

EDHEM BIČAKČIĆ

Cijenjeno predsjedništvo, dame i gospodo zastupnici, mislim da je danas pred Predstavničkim domom državnog parlamenta posao da potvrdimo imenovanje predloženog mandatara od strane Predsjedništva BiH i da ćemo poslije razgovarati o sastavu tog predsjedništva, o programu i o svemu tome, i uvažavam zahtjeve kandidata da kolektivno, odnosno da uključi sve potencijale oko sastavljanja ovog programa, da čuje i mišljenja kandidata sa kojima će raditi, pa da to bude jedan sveobuhvatan proces. BiH treba Vijeće ministara, iz nebrojeno puno razloga, za ravnopravno učešće u Paktu stabilnosti, za puno učešće u Evropskoj korporativnoj inicijativi SECI, to je jedan od glavnih uslova za prijem BiH u Vijeću Evrope, da ima svoju državnu vladu ili vijeće ministara, da ojača svoje državne institucije. Predloženi kandidat imenovan je od strane ovlaštenog predstavnika i mi taj prijedlog ovdje imamo. Predloženi kandidat ispunjava kvalifikacijske uslove neophodne za vršenje ove funkcije, on je prof. dr. iz oblasti ekonomskih nauka, on je i referentan, odnosno, ima i reference iz svog budućeg rada. Predloženi kandidat je decidiran kao nezavisni kandidat. Kandidat koji ne pripada ni jednoj političkoj partiji. Predloženi kandidat, iako rođen u Sarajevu, u toku agresije, nije pucao na Sarajevo i to je pouzdano i to je jedan od osnovnih razloga, što mene lično opredjeljuje da mogu ovu kandidaturu podržati. Nije ni obilazio ni logore po BiH u toku ratnih perioda. Radio je i bavio se ekonomijom, svojim poslom i svojom strukom.

Vodeći se svim ovim razlozima, ja mislim da mi ovom predloženom kandidatu treba da damo šansu da u kratkom roku izađe pred ovaj dom sa spiskom kandidata i sa

programom koji će popuniti na taj način. Imat ćemo jednu državnu instituciju koja mora da preduzme značajne poslove i obaveze koje sada stoje neopravdano na Predsjedništvu države BiH, jer Predsjedništvo BiH vrši i funkciju vlade. Iz tih razloga, smatram da treba podržati ovu kandidaturu, a ono što možda meni lično nedostaje, jeste činjenica da provjerim da li predstavnici RS podržavaju ovog predstavnika. To ovdje nije bilo jasno i to može stvarati određene zabune. S druge strane, nakon ovih svih referenci, a nakon što sam i lično provjeravao šta je to gospodin Tuševljak radio, nisam našao ništa što bi odbijalo da dam podršku ovoj kandidaturi i to transparentno ili ašćare, kako se kaže na bosanskom.

MIODRAG DERETIĆ

Uvažene kolege poslanici, ja sam do maloprije bio veliki pesimista, bar kad je u pitanju ova tačka dnevnog reda, dok nisam, evo, čuo gospodina Bičakčića, premijera Vlade Federacije BiH. Kamo sreće da je i predsjednik Vlade RS ovdje i da je bar približno ovako diskutovao i sigurno bi nam, poslanicima, kudikamo bio olakšan ovaj zadatak. Ja neću uopšte spominjati šta znače i šta bi značilo za BiH da se danas odradi ovaj posao, međutim, javio sam se za diskusiju iz prostog razloga što, ne želeći uopšte da prejudiciram glasanje, bilo šta drugo, nego imam osjećaj da su diskusije iz početka krenule jednom krivom smjeru, onako kako to nije Ustavom BiH predviđeno. Ja bih u tom kontekstu samo rekao sledeće, da je Predsjedništvo BiH po Ustavu, odradilo svoj dio posla, imenovalo je predsjedavajućeg Ministarskog savjeta. Predsjedavajući imenuje ministre po potrebi i normalno ti ministri će stupiti na dužnost, nakon što ih potvrdi Predstavnički dom. Ispunjeni su svi uslovi i odrađeno je, faktički, po Ustavu, ono što je trebalo do ovog momenta. Na nama je sledeći potez, da svojim glasanjem, potvrdimo ili ne potvrdimo ovo imenovanje.

Ja, kao poslanik, da bih mogao se odlučiti za jednu varijantu, želio bih i volio bih, kada bi predloženi kandidat, gospodin prof.dr. Tuševljak, bar u najkraćim crtama, ako je spreman, ovdje izložio svoj ekspoze i nakon toga da se, kao što je to Ustavom i predviđeno, pride proceduri glasanja. S obzirom da se imenovanje ministara, on imenuje ministre nakon tog čina. Prema tome, ne vidim nikakvog razloga da se nastavi sa ovim dijelom procedure u koju smo već ušli. Evo toliko, gospodine predsjedavajući.

BRANKO DOKIĆ

Ja sam izašao ponovo samo da sugerisem da krenemo da radimo ovaj posao po tački dnevnog reda i mislim da je red da kandidat za predsjedavajućeg, kako se to kaže, iznese svoj ekspoze i onda da govorimo i o kandidatu i o programu. Ovako prejudiciramo stvari.

PERO SKOPLJAK

Hvala. Ja se osobno slažem i molim kandidata da podnese ekspoze.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Uvažena gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi gosti, čudni su putevi gospodnji kadrovanja u BiH. Ja moram da kažem, s tim

što će pokušati da dam prognozu ishoda izlaza iz ovoga i ne sa namjerom da izazovem polemiku, kao često puta do sada, kada su bile u pitanju tačke dnevnog reda koje su izazivale različita gledanja. Ono što meni smeta i ono što je nelogično, a svi pričaju u BiH da je Savjet ministara BiH bitna institucija, koja treba da funkcioniše, da postoji, da se čim pre konstituiše, što ni danas nema članova Predsjedništva BiH na ovom Predstavničkom vijeću. Ja znam da će biti odgovor nije po Ustavu, ne moraju doći, itd., ali ja mislim da ono što je rekao gospodin Bičakčić, za predloženog kandidata bih ja volio da čujem od člana Predsjedništva BiH ili predsjedavajućeg, ovaj put gospodina Izetbegovića, i ako su članovi Predsjedništva BiH, ja to još jednom ponavljam, bili iskreni u predlaganju gospodina Tuševljaka, nema nikakve šanse da on ne dobije potvrdu na ovom Predstavničkom vijeću, iz razloga, što je gospodin Alija Izetbegović, predsjednik stranke SDA, što je gospodin Živko Radišić, predsjednik Socijalističke partije i gospodin Ante Jelavić HDZ, te tri stranke imaju u ovom parlamentu većinu i mogu potvrditi svako rješenje. Ja hoću ovdje da vidim lica uspješnih mandatara ili poraženih prijedloga. Zašto ne, ne mogu da shvatim, stvarno, da Predsjedništvo BiH nama pošalje dve rečenice u kojim kažu da je jednoglasan prijedlog gospodin Tuševljak itd. i ne mislim da gospodin Tuševljak treba da ide sa svojim programom ili ekspozeom, nego da mi potvrdimo ili ne potvrdimo. Ako potvrdimo gospodina Tuševljaka, on će zahvaljujući kadrovima, koje mu daju pisati svoj program. Molim lijepo, i maju poslanici sve da pitaju. Šta znači da je osnova ekspoze, u kojem jedna strana ne želi kadrovima da ga popuni. Šta to znači? Može Tuševljak da nam kaže da će BiH napredovati u ekonomskom razvoju i ne znam kojom stopom ekonomskog razvoja da ćemo finansirati izgradnju kosmičkog broda, ako mu za to ponudite ovog ili onog. Jedna stvar, koju jako želim da naglasim jeste da nije dobro, vjerujte mi, da nije dobro, bez obzira koliko se ko veselio propalim mandatarenjima, nije dobro što dobijamo takav signal, jer inicijalni prijedlog za predsjednika Ministarskog savjeta ide od srpskog člana Predsjedništva BiH, gospodina Radišića, da prolazi na načine kao što je do sada prošao. Nije to dobar, hoću da kažem da nije dobar neki inicijalni politički input za demokratizaciju BiH i izgradnju povjerenja. Ostavlja to jedan gorak utisak na poziciju naroda. Moja je bila primjedba, recimo na srpskog člana Predsjedništva BiH, što je direktno izašao i rekao mi imamo više kandidata, izvolite, vi izaberite. Nikad se to do sada nije dešavalo. Vidjet ću ja da li će ostali predlači ponuditi više imena za svako ministarsko mjesto iz različitih političkih opcija, pa čak i nuditi nestramačke. Zašto je srpska strana u poziciji da nudi ne stramačke ljude, je li se iko pitao u BiH? Zašto? Hoće li to stvarno SDA, HDZ odustati od svojih ljudi. Da li smo mi u stanju, kao parlamentarci, da primjenimo izborni rezultat i volju građana. Jesmo li ili nismo? I ja mislim da mi kandidata ne trebamo gurati u nešto što nije dobro, da čita ekspoze, nego da potvrdimo imenovanje članova Predsjedništva BiH, a on onda dalje u dogовору sa parlamentarnim strankama radi na ekipiranju Ministarskog vijeća i zajedno sastave program na kome će djelovati. Možda bi čak dobro bilo da su nam članovi Predsjedništva BiH rekli kakvu to oni BiH vide i da je struktura kandidata i njegove reference natjerale upravo da ga predlože, radi te budućnosti BiH, a ne da jedan dan slušamo jednu priču, drugi dan drugu priču.

Dakle, ja ne mislim da trebamo slušati ekspoze, nego da se jednostavno izjasnimo, jer je kandidat jasno stavio do znanja da jedan od konsultanata ne predlaže imena da popuni Ministarski savjet, ali poslije izjave gospodina Bičakčića, mislim da stvari sasvim drugačije stoje, izuzev ako to nije pripremljeno, a ja ću vam reći što je došlo do mene javno, da se ova situacija odvija tako da se ništa ne desi. Da se otvori

pojačana mogućnost međunarodne arbitraže, jer je arbitraža vezana za Ministarsko vijeće, a evo nas danas da potvrdimo da li je jedno ili je drugo. Mislim da druga pozicija nije dobra za BiH. Ja mislim da o svim stvarima moramo međusobno razgovarati i krčiti puteve uspješnijeg razvoja BiH, mi ovdje međusobno, uz veliku zahvalnost predstavnicima međunarodne zajednice što nam pomognu tamo gdje se ne možemo dogоворити. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Budući da ovdje imamo zaista dva oprečna mišljenja i prijedloga, imamo jedan za ekspoze, a drugi je protiv ekspoze, trećeg mišljenja ja mislim ne može ni biti, ja smatram da mogu dati na izglasavanje ovom domu tko je za to da ide ekspoze.

MIRKO BANJAC

Ja mislim da smo mi stvarno skrenuli s pravog puta i da je ovo pomalo srljanje i da ovdje treba naći nekakvu mjeru, ja, čak šta više, mislim, možda bi bilo dobro da se napravi petnaestminutna pauza da se mi dogovorimo kako nastaviti ovo dalje. Ne možemo mi čovjeka prisiljavati što je njegova stvar.

Druga stvar, mislim da je gospodin Špirić, ja želim ovom prilikom da sasvim jasno kažem, ako članovi Predsjedništva BiH imaju toliko povjerenja kod nas, evo, sad ćemo provjeriti. Da vidimo ima li kod nas povjerenja. Je li to dogovorena aktivnost, ili je nešto drugo u pitanju, znači, postoji, gospodo, mogućnost. Ja sad hoću da vam javno kažem, ako treba dati podršku kandidatu, evo, da i gospodinu Bičakčiću dam priliku da čuje i još jedno mišljenje. Ako treba kandidatu dati podršku, ovako bjanko, da kažem, i bez kadrova i bez programa, ja sam za, jer ima i druga stepenica. Kad on dođe sa ministrima i programom, ako oborimo, pada i on. Prema tome, gospodo, što se mi plašimo da to uradimo ovdje i sada. Da mi vidimo, znači, postoji mogućnost i ono drugo. Kad dobijemo kadrove i program, vidimo da to nije to, ne damo ovdje saglasnost, pala, šta možemo, pala. On će morati, ako danas dobije takvu podršku, morat će, gospodo, da se itekako trudi da u dogovoru sa političkim strankama dođe do najkvalitetnijih kadrova, da napravi izuzeto kvalitetan program, jer ćemo mi to cijeniti sve. Znači, imaju dva koraka. Mislim da je dobar prijedlog da vidimo, da provjerimo to povjerenje prema našem Predsjedništvu i da potvrdimo kandidata i da mu damo šansu da pravi i program i da nađe kadrove. Moj prijedlog je ovaj, sasvim jasan, da se glasa o povjerenju, na temelju onoga dopisa od dvije rečenice.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici i gosti, uvažavajući sve ovo što je do sada rečeno i posebno cijeneći iznesene stavove iz pojedinih stranaka ovdje, ja bih željela da vas obavijestim da će Klub HDZ-a glasovati onako kako je predložilo Predsjedništvo BiH, jer mislim da dignitet Predsjedništva BiH ne smijemo stavljati na kušnju na

takav način, da sad raspravljamo, da ne prihvatimo prijedlog, koji je nakon dugo vremena na ovaj način predložen.

Mislim, isto tako, da treba pružiti šansu, u stvari, da smo obavezni pružiti šansu gospodinu Tuševljaku da iznese svoj program i tek nakon toga da se glasuje. Ispred HDZ-a, mi ćemo podržati stav Predsjedništva BiH.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici i poslanici, dozvolite mi da u ime Kluba poslanika SDP-a zatražim od kandidata za predsjedavajućeg Ministarskog vijeća da se izjasni, da li je nakon dobijanja mandata spreman podnijeti ekspoze, jer se radi o njegovoj obavezi pred ovim visokim domom ili se treba smatrati njegovim istupom i ekspozeom diskusija, koja, s aspekta ustavnih i ukupnih političkih odnosa u BiH, nije ličila na istup kandidata za predsjedavajućeg. Sve ostalo što se dešavalo, za nas iz SDP, predstavlja dio usaglašavanja koje ste vi, gospodo iz Socijalističke partije SDS-a, SDA, HDZ-a, trebali obavljati mimo ovog doma. Prema tome, molim, u ime Kluba poslanika SDP-a, da se kandidat za mandatara izjasni da li će podnijeti ekspoze. Ukoliko kandidat ne podnosi ekspoze, i ne želi podnijeti ekspoze, tražimo pauzu od 15 minuta, jer smatramo ovo nesvrshodnom diskusijom.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, ja ću ponovo podsjetiti na ova dva koraka. Prvi korak, potvrđivanje imenovanja dospjelog od strane Predsjedništva BiH. Drugi korak, potvrđivanje imenovanja ministara imenovanih od strane predsjedavajućeg. U slučaju da predloženi ministri ne budu prihvaćeni od strane Predstavničkog doma, predsjedavajući Vijeća ministara BiH nije izgubio podršku, on ima priliku da ponudi i nove kandidate i više puta. Prema tome, imenovani mandatar, čije je imenovanje potvrđeno, ima priliku da više puta predloži ministre i padanje njegovog prijedloga u pogledu ministara, ne znači i njegovo padanje. Iz tog razloga, u ovom prvom koraku, za potvrđivanje imenovanja mandatara, neophodan je ekspoze. To je jedan od elemenata na osnovu kojih poslanici treba da se izjasne. U drugom koraku, neophodan je sastav i imena ministara, koja budu predložena. Ja, naravno, i kao član Kolegija, i kao poslanik, nemam uopće namjeru ni prisiljavati ni tražiti od kandidata da podnese ekspoze, ali držim da je to i uobičajena procedura i korektan odnos prema Predstavničkom domu i ono što bi doprinijelo kvalitetnijem izjašnjavanju poslanika u Predstavničkom domu. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Izvolite, gospodine Špiriću, imate zahtjev za pauzu, dajemo 20 minuta pauze.

/PAUZA/

Molim gospodina Špirića da nas izvijesti o pauzi. Dobro, onda nastavljamo točku koju smo mi izglasali ovdje sa apsolutnom većinom, potvrđivanje imenovanja predsjedatelja Vijeća ministara BiH. Ja vas molim da ovo imate na umu i moj prijedlog je, uz vašu potporu jasno, da se izjasnimo o ovoj točki, da izvršimo

glasovanje ko je za, a ko je protiv ovog prijedloga Predsjedništva BiH, uz pojedinačno izjašnjavanje.

SEJFUDIN TOKIĆ

/Govori sa mjesta pa se djelomično čuje/
Molimo kandidata da se izjasni kao kandidat ... ali dajte šansu ...

PERO SKOPLJAK

Ova točka nije o podnošenju ekspozea. Ja bih to stavio kao drugu točku dnevnog reda, ako njega izglasamo ili ne izglasamo, to je točka dnevnog reda koju smo mi usvojili, po meni. Izvolite vi. Odgovaram sad ja, čitam još jednom. Potvrđivanje imenovanja predsjedatelja Vijeća ministara BiH. Ukoliko bude čovjek izabran, neka onda podnese ekspose, usvajamo ekspose, ne usvajamo ekspose, itd. Toje moj prijedlog, a, evo, ako ima još potrebe za raspravu, izvolite se javiti.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, ja bih htio samo da se na nešto drugaćiji način priključim zahtjevu gospodina Tokića. Naime, Predsjedništvo BiH je predložilo kandidata za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i logično je, naravno, da je obavljena s njim konsultacija. Međutim, ovo je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, u jedinom istupu koji smo danas ovdje čuli od kandidata za predsjedavajućeg, nije se jasno vidjelo da li on i dalje stoji iza ove kandidature. Smatram da bi pred Predstavničkim domom to trebalo biti vrlo jasno naznačeno ovdje, a priča o ekspozeu je jedna od važnih stvari, koja, doduše, ostaje, ja bih rekao, druga vrsta stava koju predsjedavajući, odnosno kandidat može izreći, ali i ne mora, ali, naravno, stav o tome hoće li ili neće podnijeti ekspose, može bitno opredijeliti i glasanje u tom pogledu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja sam svjestan situacije u kojoj se mi nalazimo. Kada bi Spasoje Tuševljak sada rekao da može podnijeti ekspose, ne znajući ko će biti druga dva koja se rotiraju za osam mjeseci, to bi opredijelilo moj stav prema stavu Tuševljaka, to bi bila drugačija priča. Spasoje Tuševljak nije mandatar, zapamtite, BiH nema vladu, on je predsjedavajući Ministarskog savjeta BiH osam mjeseci. Recite mi gdje piše. Mi potvrđujemo ili ne potvrđujemo prijedlog Predsjedništva BiH. Ukoliko prijedlog prođe, Spasoje, kao potvrđeni predsjedavajući, raspravlja sa strankama, ekipira ljudi i sa njima dogovara nešto što će zajedno da realizuju, a sjetite se kako je bilo prošli put, kada je gospodin Silajdžić podnio ekspose, izašao Mihajlović i kaže mi smo se usaglasili i dogovorili. Znači, mora ići usaglašena stvar. Kako sad čovjeku da damo, neka se opredijeli sam kandidat, neću da utičem, ali ovdje moramo tačno terminološki znati šta biramo, biramo li predsjednika vlade ili predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH, ako se držimo Ustava u tom smislu. Hvala vam lijepa.

BOGIĆ BOGIČEVIĆ

Gospodo poslanici, poštovano predsjedništvo, dozvolite da u ime Kluba poslanika – zastupnika SDP-a BiH, kažem naš stav. Prvo, gospodine predsjedavajući, na početku današnjeg zasjedanja, dali ste pauzu od 15 minuta, dok se čekao kandidat za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i na taj način niste očuvali dignitet najviše zakonodavne vlasti u BiH, ovog parlamenta.

Drugo, na pitanje zašto je prošli put skinuta sa dnevnog reda tačka imenovanje gospodina Gligorića, obrazložili ste zato što kandidat nema podršku međunarodne zajednice i postavlja se pitanje da li biramo generalnog sekretara UN ili predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH.

Treće, u svom obraćanju Parlamentu, današnji kandidat, gospodin Tuševljak je rekao, citiram: "Nema saglasnost bošnjačke strane, kao kandidat". Naravno, SDP BiH ne razmišlja niti djeluje u kategorijama strana, nego u kategorijama interesa i ravnopravnosti svih naroda i građana BiH, kako smo se obavezali da djelujemo u Parlamentu, svih ravnopravnih naroda i građana, ponavljam. SDP izražava svoju zabrinutost zbog nefunkcionisanja Vijeća ministara BiH tako dugo, s obzirom na ukupno ekonomsko i političko stanje u zemlji i ovo stanje dalje destabilizira BiH, a pogotovo prijem BiH u Vijeće Evrope. Zato ovaj način rada, predlaganje kandidata, na ovaj način, od strane Predsjedništva BiH, nema i neće imati našu podršku. Način izbora mandatara i formiranja vijeća, na ovaj način, uz izjave koje smo čuli do sada na Parlamentu, ne garantuje efikasnost Vijeća ministara BiH, kao tima koji će osigurati stabilnost i efikasnost, ekonomski prosperitet BiH i prijem u Vijeće Evrope. Na ovaj način, kandidat dolazi iz onog koncepta vlasti koji se pokazao destabilizirajući i koji nema minimum povjerenja svih naroda i građana BiH. Jer, Predsjedništvo BiH i kadrovska politika koju vodi po formuli, ti se ne mijesaj u mog kandidata, a ja neću tvog kandidata osporavati, vidjeli smo da ta formula ne funkcioniše od '90. godine do danas. Zato ovakav način izbora predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, nema podršku SDP-a BiH. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Ja dugujem jedno objašnjenje gospodinu Bogičeviću. Ja sam točno citirao ono što je član Predsjedništva BiH i predsjedavajući na našem zajedničkom sastanku izjavio zadnji put, a to, zaista, ako moj autoritet nije dovoljan, tražim tu podršku od svojih kolega iz Kolegija, prema tome, ostajem pri onome što sam izjavio.

MIRKO BANJAC

Meni je stvarno žao što ljudi namjerno ili nenamjerno krivo tumače najviši dokument BiH, a to je Ustav i naravno da to se koristi u političke svrhe i da se na taj način obmanjuje javnost i to je jedini razlog što se ponovo javljam za riječ. Gospodo, u Ustavu BiH doslovno piše, to je član 5., tačka 4.a. „predsjedavajući i ministri zajedno čine Ministarski savjet“, zajedno čine, gospodine. Znači, ako nema jednog ministra, nema Ministarskog savjeta. To je tako. Ja nisam pisao taj Ustav. Da li je to smiješno ili nije, ja ne znam, ali to je tako. Gospodo, vidim da se ovdje govori i o ekspoze. Mi ćemo, izgleda, morati ovdje definisati šta je ekspoze. Ekspoze, gospodo, žao mi je što ću sad iskoristiti to, samo da kažem, to je dio izlaganja koji je utemeljen

na nekom dokumentu koji već postoji, pa objašnjava neke njegove dijelove ili usmjerava pažnju posebno na nešto. Obzirom da, gospodo, mi smo sasvim svjesni da u članu 5.tačka 4.a. piše da predsjedavajući i ministri zajedno čine, oni treba da naprave program iz koga će slijediti ekspoze, a to se jedino može dogoditi kad budu se svi znali ko su. To će se dogoditi u drugom koraku. Zato sam ja danas ovdje rekao, ja, gospodo, mogu da prihvatom, kao poslanik, da danas se izjasnim o kandidatu koga je predložilo Predsjedništvo BiH, vjerujući da su oni učinili dobro. U drugom koraku, vidjet ću da li su me prevarili, da izvinete na izrazu, ili ne, pa ću tamo dati ili ne dati povjerenje. A strah od toga da će neko ostati, ne da mu tačka 4. pod a. člana 5. jer jasno se kaže da svi zajedno čine Ministarski savjet. Znači, ako nema jednoga, nema Ministarskog savjeta. To znači, očekujem, gospodo, ovdje je danas istovremeno potvrđivanje imenovanja, ali će se jasno iz našeg stava vidjeti ima li Predsjedništvo BiH podršku u Parlamentu ili je nema. To se mora vidjeti.

MIRKO BAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, ja ću biti kratak, reći ću samo nekoliko riječi. Ja mislim da je vrijeme, s obzirom na sve učinjeno i na naše promašaje, namjerne ili nemamjerne, mislim da je vrijeme da mi danas nešto uradimo i da izaberemo predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Zašto? Ima mnogo govornika koji su špekulirali, ima mnogo govornika koji su došli ovdje govoriti, ne da se nešto pametno uradi, nego da izvrše predizbornu kampanju, pa čak i njihov imidž. Neki ministrima i nekim Vijećem demagogije???. Gospodo draga, ako mi imamo Predsjedništvo BiH, onda u to Predsjedništvo moramo vjerovati i moramo polaziti od tog Predsjedništva, ne kao od ideje, nego kao od činjenice, pa mislim, čak i od BiH kao države, trebali bismo polaziti kao od činjenice, kao od stvarnosti. Da li ćemo mi mijenjati u buduće u ovom ili onom smislu, to je druga stvar, to je stvar politike, ali sad za sad to je tako i mi moramo raditi svoj posao. Ako je tročlano Predsjedništvo BiH dalo podršku gospodinu Spasoju Tuševljaku, ne vidim razloga da se treba to dovoditi u pitanje. Prema tome, mi ako smo imalo lojalni, a jesmo, da trebamo iza ovog stati i da trebamo ovu odluku Predsjedništva BiH, koju je potpisao gospodin Izetbegović podržati, ali baviti se sada time da se unaprijed derogira Predsjedništvo BiH, da se rastače njegovo značenje, itd. mislim da to nije moralno, da to nije pošteno, i ja mislim da nema razloga da se ovo pitanje odgada, a da li će podnijeti naknadno ekspoze ili neće, itd., to, vjerojatno, da treba, ali to je stvar neke druge naknadne točke dnevnog reda. Međutim, sve u svemu, moramo ovo podržati i mislim da bismo mogli ovdje pošteno i korektno uraditi posao, ne postoje nikakvi drugi razlozi da se drugaćije uradi, jedino ako hoćemo ovdje igrati se koječega, kojekakvih igara, a mislim da smo zreli da možemo ovo uraditi i da možemo uraditi taj posao. Ne može Vijeće ministara BiH zaraditi i ne može proraditi, ako se jednom neće milimetar po milimetar ići naprijed. Izaberimo predsjedavajućeg pa neka on kompletira odgovarajuće tijelo, a ne, tražit ćemo odjednom sve, a znamo da se odjednom sve ne može ni dobiti, onda ćemo uvijek raditi i čekati neki dan, kad će to doći D dan da sve bude gotovo. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, prvo, mislim da je vrlo značajno da konačno raspravljamo o mandataru. Smatram da proteklo vrijeme izbjegavanja da pred ovim Domom imamo raspravu o kandidatu predsjedavajućeg, na različite razloge

tumače, razmišljanjem, premišljanjem i ova višemjesečna kriza nije sinhronizovana sa značajem ovog pitanja od strane vladajućih političkih opcija i ja sam sretan da možemo danas konačno raspravljati o kandidatu. Što se tiče ekspozeta. Ja mislim da smo mi ekspoze ovdje vrlo jasno čuli. Kandidat se vrlo slikovito predstavio kašnjenjem od 15 minuta, pozivom predsjedavajućeg da podnese ekspozete, odgovorom šanerskim, ko, je li ja, i izlaganjem u kojem traži unaprijed podršku za svoj izbor, pa čemo onda na veresiju dobijati mandatara i predsjedavajućeg Ministarskog vijeća, na bazi onoga što jeste logično, a o toj logici će još nešto reći. Prije toga želio bih samo cijenjene pravnike podsjetiti na ustavno određenje, Predsjedništvo BiH će imenovati predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, koji će preuzeti dužnost po odobrenju od strane Predstavničkog doma, predsjedavajući će imenovati ministre. Predsjedavajući imenuje ministre. A ovaj dom odobrava. Tek toliko, radi ove gimnastike, kojom nam pravnici, vrlo često ovdje istupaju.

Međutim, mislim da je dosta ovdje jasno. Pokazuje sve ono što se dešavalo u proteklom periodu. Kroz medije se raspravljalio o kandidatu, a ne ovdje. Ja sam sretan da se raspravlja. Pokazalo se da političke stranke, u ovom razmišljanju medijski nastupaju po logici neke prije podne, a neke poslije podne. Malo je taj slučaj rasvijetlio uvaženi kolega Bičakčić. Pokazala se i potreba od strane HDZ-a, prije ove pauze, izričit zahtjev, potrebe ekspozeta, jer to je u svakoj normalnoj zemlji, kad se premijer imenuje, kad se direktor imenuje, kad se čistačica bira u firmu, pozove se i porazgovara se sa njom i popriča nešto o svom poslu budućem i bila je logična reakcija HDZ-a da treba ekspozete, ali je malo bilo nelogično da je HDZ u svom istupu rekao, ali mi čemo glasati za, bez obzira na ekspozete. Nema ni logike da danas imamo mandatara ovdje koji je oštro suprotstavljen entitetskoj vladi iz RS. To zamjeram gospodinu Bičakčiću, zamjeram posebno gospodinu Izetbegoviću, što predlaže mandatara, kao bosanskohercegovački političar, predsjedavajućeg Ministarskog vijeća, koji unaprijed nema obezbijedenu saradnju sa vladom jednog entiteta. No, evo, ovdje se otvara bolja perspektiva saradnje sa Bičakčićevom vladom, pa čemo vidjeti kako će to funkcionisati.

Nije karakteristika kandidata za predsjedavajućeg Ministarskog vijeća, nije kvalifikacija koja treba da zadovolji ovaj narod, u postojećoj ekonomskoj situaciji, da nije pucao po informacijama koje jedan od poslanika ima, nije pucao po Sarajevu. Strogo locirano područje. To nije dovoljna kvalifikacija za predsjedavajućeg Ministarskog vijeća. Za one za koje jeste neka glasaju za, da je to dovoljno da naš predsjedavajući, naš mandatar, prvi čovjek izvršne vlasti BiH, ima te kvalifikacije. Nema gospodin Tuševljak podršku pripadnika različitih naroda i plašim se da nema nikakvu podršku izuzev grupe ljudi koja se danas tako slikovito oslikava kroz Kolegij, Genjac, Banjac, Skopljak, ali vrlo sličan kolegij i '90. godine. Pogledajte, gospodo, stenogram iz '90. godine. Na isti način birali ste vladu, birali ste ljude iz tog koncepta koji je nanio najveće zlo BiH, sa istom argumentacijom, ne možemo mi sve odjedanput.

PERO SKOPLJAK

Ja Vas molim da ostanete kod točke i kod teme.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dozvolite, ovo je vrlo bitna tema, ne postoji bitnija tema od izbora predsjedavajućeg Ministarskog vijeća. Podsjetit ću vas sve, a ima vas koji ste bili i tada, da ste sa istom argumentacijom pravili katastrofalne greške. Neću dužiti, ali odgovorno tvrdim da izabratи na ovakav način predsjedavajućeg Ministarskog vijećа BiH, u konceptu koji se oličava ponovo ovdje, dogovor triju oligarhija, neće donijeti dobro BiH i ubijeden sam da ovdje ljudi neće podleći disciplini i pritisku i glasati za ono što ne može donijeti dobro ni jednom narodu i ukupno BiH. Ako izaberete predsjedavajućeg Ministarskog vijećа iz koncepta SDA, HDZ-a, SDS-a.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, držite se točke dnevnog reda.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici – zastupnici, dragi gosti, zaista, poslije gospodina Tokića, ne mogu ostati, a da ne reagujem na njegovo ponašanje, obzirom da je pomenuo skupštinu iz '90. godine i da je zaboravio pomenuti svog kolegu predsjednika tada reformističkih snaga, čovjeka koji je predvodio njegove interese i stranke kojoj je pripadao. Vjerovatno i stranke koja je prenio ...

PERO SKOPLJAK

Ja vas molim samo da ne ulazite u verbalni duel. Ja Vas molim, kao što sam i Vas molio, molim i njega da ne ulazite u duel. Pa ne bi bilo fer.

RIJAD RAŠČIĆ

Mislim da nema smisla na ovaj način zloupotrebljavati ovu govornicu i sjećati se stvari koje su bile, na način koji je krajnje nekorektan, a gospoda Tokić i njemu slični, mislim da bi trebali iznijeti argumentaciju, zbog čega gospodin Tuševljak nije podoban kandidat za predsjedavajućeg Ministarskog vijećа BiH, to nisam uspio čuti tokom ove duge rasprave. Lično sam mislio biti uzdržan, a od sada ću biti čovjek koji će podržati ovu kandidaturu, iz principijelnih razloga. Ova država je dovedena u vrlo ružnu situaciju, da nema Ministarsko vijeće, da nema predstavnika koji će je predstavljati, a to što, vjerovatno, gospodin Tokić zna da jedan entitet neće surađivati sa Ministarskim vijećem je pitanje nadležnih institucija, koje će razmatrati i rješavati. Hvala.

HALID GENJAC

Pošto se ovo ponavlja već više puta i pošto sam direktno naveden, gospodine Tokiću, Vaša multietničnost da na sve tri strane pljunete, nije dobro za BiH i nije budućnost.

PERO SKOPLJAK

Hvala vam lijepa, ali ja vas molim da u ovu problematiku ne ulazite, možete na radio otići i na televiziju.

ADNAN JAHIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, prije svega, ne bi trebalo unositi zabunu u parlament da mi ovdje raspravljamo o povjerenju Predsjedništva BiH. Šta je rukovodilo Predsjedništvo BiH da se opredijeli za kandidata, to zna Predsjedništvo BiH, odnosno, tri člana Predsjedništva BiH. Mi ovdje raspravljamo o tački dnevnog reda, koja je definirana kao potvrđivanje imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, na osnovu jedne, mora se priznati, dosta šture informacije, odnosno biografije i mislim da je potpuno osnovano ono što se predlaže, u smislu, ipak, jednog kudikamo podrobnijeg programa, odnosno ekspozeta, koji bi trebao biti podnesen ovdje pred poslanicima, na osnovu čega bismo se uopće mogli opredijeliti o kandidatu koji je ovdje među nama.

Ako raspravljamo o bilo kojem zakonu, potrebna je odgovarajuća argumentacija, odnosno, da bismo taj zakon prihvatali ili odbili, moramo ući u sadržaj, šta taj zakon podrazumijeva. Raspravljamo o sadržaju neke odluke i glasamo o nekoj odluci, moramo znati šta je suština odluke za koju treba da dignemo ruku. Ako raspravljamo o čovjeku koji sutra treba da bude najgovorniji za izvršnu vlast u BiH, moramo da znamo šta on, koji politički koncept, kakvu politiku on želi da provodi kao kandidat. Prema tome, vrlo je teško opredjeljivati se na osnovu nekih perifernih argumenata, tako da kažem, na osnovu kravate i odijela, bitno je program koji kandidat zastupa, na osnovu čega mi možemo da kažemo da li je on prihvatljen ili nije. Ovako smo dovedeni u jednu vrlo nezavidnu poziciju, da s jedne strane kao poslanici imamo odgovornost spram ukupnog političkog stanja u zemlji, koje nam nalaže da pod hitno imenujemo predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, makar to u personalnom, političkom smislu i ne bila najoptimalnija osoba, najoptimalnije rješenje jedne činjenice, da ispred sebe imamo kandidata koji doista nije podnio ekspozet i doveo nas u jednu vrlo nezavidnu poziciju, da kao poslanici doista teško možemo da se opredjeljujemo šta da radimo kad je u pitanju kandidat koji je pred nama. Zato bi možda bilo logično još jednom, ja se pridružujem ovim pozivima pojedinih stranaka, da nam kandidat, imao je dovoljno vremena od datuma njegovog imenovanja, prezenitira politiku za koju će se on zalagati, ukoliko dobije povjerenje, i da mi prekinemo ovu diskusiju i raspravu, jer mislim da su već etablirani politički stavovi ovdje i nema potrebe da svako, na neki način, ponovo eksponira svoj politički stav. Mi smo, po svoj prilici, prije dolaska na parlament, mogli da znamo ko će kako glasati, ali, ukoliko kandidat ima namjeru, neka nam podnese određeni program, ili ciljeve, makar neke globalne ciljeve za koje će se on zalagati, ukoliko ne, da mi pređemo na izjašnjavanje, neka nam je Bog na pomoći u tom poslu. Živi bili.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, cijenjene kolege, uvaženi imenovani od strane Predsjedništva BiH, gospodine Tuševljak. Moram priznati da je ovo u krajnjem slučaju, ova atmosfera sama po sebi, bez obzira koliko je ona mučna, ona, ipak, govori da je moguće da se kroz dijalog stavovi malo i mijenjaju, da se

drugačije razmišlja nakon diskusija o ovoj tački dnevnog reda. Upravo smo čuli poslanike – zastupnike koji su nas obavijestili da su prije sjednice mislili da će glasati na jedan način, zahvaljujući ovoj diskusiji su se opredijelili da glasaju drugačije. Znači da ovo sve skupa postaje produktivno. To znači da svi zajedno ovdje imamo šansu da, kad dodemo na sjednicu, da dođemo sa jednim predubjedenjem, a kad čujemo neke druge stavove i mišljenja, da onda, moguće da promijenimo svoje mišljenje, to samo po sebi mislim da je kvalitet, koji do sada nismo imali i dolazi od čovjeka kojem je prva sjednica, pa to govori samo po sebi dovoljno. Moram priznati da je za mene postalo, na određen način, skoro dirljivo kako se počeo braniti mandatar koji se još nije ni čuo. Moram da, na određen način, kažem, ne vraćajući se na bilo kakvu prošlost, uključujući i juče, i pokušavaju razviti naše zajedničko djelovanje u tom pravcu. Danas je normalno da pod tačkom dnevnog reda, kako je ovdje definisano ili definirano, kako god hoćete, da nam čovjek koji je predložen za mandatara u skladu s onim što nam je Ustavni sud BiH rekao da je funkcija čovjeka kojeg imenuje Predsjedništvo BiH, da nam kaže prvo šta hoće, na kom konceptu misli graditi taj budući rad, prvo da kaže šta hoće, da bismo mi na osnovu toga vidjeli da li se radi o relevantnoj osobi koja ima ili politički ili ekonomski ili lični kredibilitet, jer kaže šta hoće. Na bazi toga smo očekivali da nam onda kaže sam kako to postići i tek je za nas treća faza, koji su to, eventualno, ljudi, koja personalna rješenja.

Naše je stanovište da razjasnimo zašto mi ovako govorimo. Naše je stanovište da se ne može doći do pravih rješenja, ukoliko se stvar ne postavi ovako. Da kažem vrlo jasno šta mislim pod tim, gospodine predsjedavajući, uvažene, cijenjene kolege. Vidite, teorijski gledano, možda čak i praktično, može se desiti da, recimo, većina u parlamentu danas podrži mandatara, u skladu sa Ustavom, mandatar nakon naše podrške, stupa na dužnost. On preuzima dužnost predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, tako piše u Ustavu. Predsjedništvo BiH ga imenuje, piše, gospodine Banjac, Parlamentarna skupština ga potvrđuje, čime on preuzima dužnost. Imajte to u vidu. On preuzima dužnost. Mi imamo tri ministra, za koja tvrdimo da još uvijek funkcionišu kao, da tako kažem, vršioci dužnosti ili zovite to kako god hoćete ili ministri nisu više vršioci dužnosti, izvinjavam se na izrazu, nisam ništa htio ružno da kažem. Dakle, imamo tri ministra koji objektivno funkcioniraju do izbora novih. Imamo mandatara koji tada ulazi u političke rasprave. Šta on stvarno hoće? Kako misli do toga doći, ili, eventualno, misli ponovo poći od ljudi.

Naše je stanovište da to ne može da funkcioniše. Također, dužan sam reći ovom mandataru, bilo kom drugom mandataru, šta mi očekujemo, kad se bude jednom davao ekspoze, šta je to što hoće ovaj mandatar ili bilo koji drugi. Danas je neophodno da bilo ko hoće da vodi Vijeće ministara BiH, da kaže, kako misli da odgovori na trenutnih i nekoliko ključnih pitanja. Postoji politički konsenzus u Predsjedništvu BiH, u strankama koje ga podržavaju, da ga referira samo na pitanjima koja su bila na dnevnom redu, početkom aprila, na sjednici Predsjedništva BiH. Šta misli sa tim što pola GDP-a BiH ove godine je već projektovan da bude trgovinski deficit, šta misli, da li išta misli na tu temu? Šta misli sa činjenicom da je u mjesecu u koji smo ušli trebala biti donatorska konferencija i kada misli da je on može napraviti sa timom svojih ljudi. Mi očekujemo da nam se to kaže. Ako ništa, da se vidi da o tome se razmišlja.

Čovjek koji preuzeme obavezu da to kaže kad izađe pred parlament, gospodin Tuševljak je čovjek koji nije juče izabran za mandatara, nego, kako smo čuli iz

medija, dosta davno. Mi, također, očekujemo da nam se kaže šta misli da se uradi po pismu koje je stiglo od Svjetske banke i nadležnih međunarodnih finansijskih institucija koje govore o tome, koje reforme se moraju poduzeti da bi se moglo računati na kreditne aranžmane, koji su sada stopirani i koji direktno su kamen oko vrata običnom čovjeku, koji ne zna da je to radi toga. Mi, takođe, očekujemo da nam se kaže ovdje, bez obzira ko je to, gospodin Tuševljak, gospodin Trnka, da ne idem sad dalje redom, bilo ko, mislim, ko se bude postavio sutra kao mandatar, šta misli se uraditi i koja je njegova vizija onoga što je u Briselu usvojeno nedavno, kao deklaracija, i da li se išta od toga može uraditi sada. Da li misli težište staviti na koncipiranje institucija BiH ili na povratak izbjeglica, ili možda nešto treće. Mi očekujemo to, mi ne tražimo ekspoze radi ekspozea. Mi tražimo vrlo jasno i mi ne možemo dati podršku nikome, čak ni kandidatima za koje, eventualno, smatramo da su kvalifikovaniji i da ne ulazimo sad u raspravu o kvalifikovanosti pojedinih kandidata, niti želimo da sada ulazimo u raspravu o kvalifikovanosti gospodina Tuševljaka, o čemu možemo razgovarati, kad vidimo da li su ove stvari zadovoljene.

Također, želim reći da duboko se protivim ovakvim stavovima, koji čitavu priču kreću na ... ovdje smo čuli svašta danas. Ne bih želio ponavljati ono što je već rečeno, ali ovdje smo čuli da su mediji za sve ovo krivi, istina štampani mediji, što znači da elektronski mediji mogu ostati u sali da se ne sekiraju. Čuli smo da je Predsjedništvo BiH za ovo odgovorno, s čim se ja potpuno slažem, u svakom slučaju, čuli smo da je ovo ... testiranje, takođe, mandata Predsjedništva BiH, na određen način.

Međutim, mi smo ovdje čuli da Vijeće ministara BiH treba da imamo zbog Pakta stabilnosti i zbog SECI-ja, molim vas. Vijeće ministara nam ne treba radi toga i to nikakva argumentacija nije. Vijeće ministara nam treba da bismo se okrenuli pitanjima o kojima sam maloprije samo u nekoliko naznaka govorio.

Također, moram priznati da jedino što smo dobili, neka me ispravi neko ako griešim, ovo je jedini papir koji smo mi dobili, mimo onoga što piše u novinama. Ovaj papir, istina, ima i drugu stranu. Na drugoj strani je biografija gospodina Tuševljaka, u kojoj doslovno piše prof. dr. Spasoje Tuševljak – Ministarstvo ekonomskih odnosa sa inostranstvom – Ministarstvo ekonomskih integracija. Ja sam tom novom metodom zaključivanja i korišćenja logike, kao kategorijalnog aparata, da zaključim, da je gospodin Tuševljak istovremeno i kandidat za ova dva ministarstva. Pod pretpostavkom da je to tačno, već vidim ovdje da smo dobili papir u kojem se pravi revizija postojećeg Zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima, jer ministarstvo za ekonomске integracije ne postoji. Istina, postoji Ministarstvo za evropske integracije, postoji Ministarstvo za ekonomске odnose, a ministarstvo za ekonomске integracije, dakle, mi smo dobili papir u kojem se, čak proceduralno gledano, vrši revizija zakona protiv kojeg SDP svakako jeste, ali, eto, on je usvojen i po njemu se moramo ponašati. Za nas je, uz puno uvažavanje, neprihvatljivo da je ovo papirni osnov za izbor mandatara i koji će nakon naše potvrde, ponavljam, kako piše u Ustavu, preuzeti dužnost.

Također, želim da kažem nekolicini kolega i dozvolite mi, gospodine predsjedavajući, da iskoristim ovo kao dio diskusije, a može se tretirati kao replika, ali nemam namjere replicirati na bilo šta, ali zaista smatram da sve ono što je upućivano predstavnicima SDP-a, na određen način, sa karakteristikom da se služimo demagogijom, predizbornom kampanjom, do toga da rastačemo Predsjedništvo, sve

što radimo da nije moralno, do toga da se ovdje upotrebljava vrlo ružan test, izvinjavam se na njemu što ga ponavljam, da mi pljujemo po neke tri strane, pri čemu je definisano šta je, to su zaista stvari koje nam ne trebaju i želim reći da naša sva diskusija i sve što smo danas radili je isključivo u funkciji traženja odgovora za pitanja koja stvarno pritišću ovu zemlju.

Na kraju, ovdje u ovoj biografiji stoji zaista da je kandidat doktorirao sa temom Procjena vrijednosti preduzeća u krizi. Moram priznati da taj naslov doktorske teze možda ga najviše kvalificuje za ovaj posao, sam naslov, normalno. Zaista, ova zemlja je, očigledno, jedno preduzeće u brutalnoj krizi, a njegova vrijednost je neuporedivo manja danas nego što je bila prije dvije godine i ključni problem ove zemlje je što preduzeće koje se zove BiH danas košta neuporedivo manje na svjetskom tržištu jer ljudi neuporedivo loše žive u tom preduzeću i to je nešto o čemu mi uopšte nismo počeli još da razgovaramo. To je razlog, gospodine Skopljak, gospodine Banjac i gospodine Genjac, cijenjene kolege zastupnici, gospodine Tuševljak, zašto mi ne možemo ni na koji način stati iza kandidature koju je Predsjedništvo dalo. Zaista, mnogi su u pravu, tačno je, ovo je odnos ovog parlamenta prema ovom predsjedništvu. Kako mi danas glasamo ... prema ovom predsjedništvu. Ovo predsjedništvo treba da dobije ocjenu od ovog parlamenta. Ne dobije kakvu Parlament u veći misli da treba da da i ??? zaista kad smo već dovedeni u ovu situaciju, mi smo dužni, ne iz bilo kakvih drugih razloga, nego iz razloga okretanja ka budućnosti da kažemo bilo kom mandataru, bilo kom čovjeku koji će sutra stupiti na dužnost, da su ovo pitanja na koja treba da odgovori ovom parlamentu, da ih kaže pred parlamentom, da zatraži podršku, mišljenje ili bilo šta drugo, da ide dalje, ne vodi nas ovo nigdje, cijenjene kolege i dragi prijatelji.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo, gospodine Lagumđija, ja se slažem da ostanemo dostojanstveni i da, pod navodnicima, ne pljujemo ni na koga, niko ni na koga.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja mislim da se treba zadržati na nivou primjeronom parlamentu i primjeronom trenutku i, naravno, primjeronom kandidatu kojeg je Predsjedništvo BiH predložilo za predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH i zato mislim da treba biranim riječima se obraćati jedni prema drugima. Slažem se sa gospodinom Lagumđijom da izabrani predsjedavajući ili potvrđeni, danas – sutra, stupa na dužnost. To valjda i treba BiH. Izgleda da je ovo jedina država koja dobro funkcioniše ako su joj paralizovane vitalne institucije. Mi na ovakav način bježanja od izbora, u suštini, pokazujemo da jedino paraliza institucija nama odgovara.

Druga stvar, želim da kažem da je BiH, nažalost, doživjela razne demografske promjene, da je i grad Sarajevo, nažalost, to doživio i mislim da se ne može pričati o gospodinu Tuševljaku kao o anonimnom čovjeku, bar ne u ovom gradu. Ja sam živio u ovom gradu 21 ili 25 godina i radio na Ekonomskom institutu i fakultetu gdje je radio i gospodin Tuševljak, kroz kabinet gospodina Tuševljaka i amfiteatar je prošlo niz generacija, danas čestitih ljudi, stručnjaka u BiH pa i u samom ovom gradu. BiH trebaju ekonomske reforme. Ima li povoljnije prilike, ovo što je rekao gospodin Lagumđija nego na to mjesto, da nam na ključna mjesta dolaze ljudi koji će gurati

ekonomске reforme u BiH. Dakle, niz razloga koji upravo kandiduju gospodina Tuševljaka na ovo mjesto. Ako je, da kažem, hendikep za neke što gospodin Tuševljak nije učestvovao u ovome što se dešavalo u BiH, onda bi to po mnogima moralo biti osnovno što ga kandiduje za novi kurs BiH.

Sad će da kažem nešto drugo. Pošto jeste u pripremi predizborna kampanja, pošto bi trebalo ostaviti utisak da ništa ne funkcioniše bez radikalnih promjena, ja se slažem da ovo otvara prostor i za političke špekulacije. Ja mislim da je dobro da BiH do izbora funkcioniše i to dobro da funkcioniše, a na izborima neka pobijede najbolji, oni kojima građani daju povjerenje. Ovdje će odlučiti parlamentarna većina, bez obzira što se ona, moram vama reći, ne dopada. Parlamentarna većina u ovom trenutku je SDA, HDZ i Socijalistička partija. Oni drže ključ u svojim rukama za gospodina Tuševljaka i za kompletno Ministarsko vijeće, ostali mogu da se bune, mogu da ne budu, itd. Prema tome, ovo jest izvjestan test članovima Predsjedništva BiH, jesu li iskreno predlagali i ovo što bi trebalo da danas Spasoje Tuševljak, po mom viđenju, kaže, to je trebao da izade ovdje član Predsjedništva BiH, predsjedavajući Predsjedništva da kažu kakvu to BiH vide i da su našli kandidata koji će to sa ekipom u Ministarskom savjetu uraditi. Onda ovih zamki ne bi bilo, je li ekspoze ili nije ekspoze. Naravno da se ljudi interesiraju podnijeti ekspoze i kako smjeraju voditi Ministarsko vijeće BiH.

Ja bih vas molio samo da ne idemo tom linijom, da se radi, mislim, da ponižavanje ljudi koji se predlažu, nije dobro za BiH. Mislim da se o dr.prof. Spasoju Tuševljaku, ne može govoriti sem sa dozom uvažavanja kad je struka u pitanju. Da li se on uklapa u nečije političke poglедe ili ne, ali mislim da je novi kvalitet što je po prvi put vanstranački kandidat. Ono za što se mi zalažemo, iako parlamentarnoj demokratiji nije primjерено, je li to garancija da će doći do promjene kursa, jer ovo što gospoda kaže da je to nastavak neke politike '90.-e. Ja vas molim, dajte samo da ne zamjenjujemo teze. Mislim da se stvarno ne radi o anonimnom čovjeku u ovom gradu, bez obzira što deset godina, kao i ja, nije bio u ovom gradu, sad smo sreli ovdje ljudi koje znamo sa fakulteta, kolege studente, srdačno se pozdravili, dakle, nije to ono što se želi javnosti predstaviti i mislim da izborom Ministarskog vijeća, na ovakav način se daje novi kurs BiH. Svako zakuvavanje i politički sukobi jesu priprema terena za radikalne promjene, ako ih građani BiH prihvate. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Budući da se niko više nije javio za raspravu, predlažem, ja vas zaista molim, diskusije su zaista iscrpljene, da se po mogućnosti ne javljate, ako nemate nešto novo reći.

VITO RAKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, jednostavno sam imao za potrebu da izadem za ovu govornicu, da kažem nekoliko stvari. Govoriti o gospodinu Spasoju Tuševljaku, meni je veoma teško. Ja čovjeka ne poznajem, znam onoliko koliko sam dobio u biografiji i susreo sam ga možda dva puta u životu. Govoriti o krizi institucija BiH, mislim da bismo mogli mnogo, jer ovo što se sad dešava, isto je jedna od kriza, samo je pitanje kako to hoćemo da upakujemo i kako se to kojobje

poslaničkoj grupi dopada. Mi smo prije godinu i po dana birali Ministarsko vijeće, birali kopredsjedavajuće i oni koji nam se nisu dopadali, nismo htjeli da raspravljamo o njima dok nam nisu podijelili pismeni ekspoze i o oni koji nam se nisu dopadali, upotrijebili su toliko žuči i toliko nekorektnih kritika i mnogo toga, da su išli sa onim kud su išli i ukupnom rušenju Ministarskog vijeća.

Ja ne mogu da danas ne zapitam se možemo li mi glasati o čovjeku koji treba sutra da stupa na dužnost, a da od njega ne čujemo bar deset minuta, njegovu viziju i kud on misli i šta su njegovi ciljevi i šta bi to trebalo raditi na zajedničkim organima, odnosno na Ministarskom vijeću. Jednostavno, dati jedan takav bjanko mandat, za mene je neprihvatljivo i mislim da se mora gospodin kandidat za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, obratiti ovom domu i dati bar osnovne naznake. Slažem se sa većinom kolega, on ne može dati program, program će dati Ministarsko vijeće. Raspravlјat ćemo mi i o tom programu, ali je nemoguće na bazi onoga kako Predsjedništvo BiH vodi i kadrira i kako se dogovara, da i tu damo bjanko povjerenje i da se na takav način vodi kadrovska politika. Prema tome, i ja insistiram da gospodin Tuševljak se obrati parlamentu, najmanje u desetak minuta i da da osnovne naznake šta bi to trebalo raditi i šta je to vizija u svemu ovome gje je došla BiH i gdje smo svi ukupno došli u jedan težak ekonomski položaj, u blokadu rada zajedničkih institucija i mnogo toga drugog, da ne nabrajam. Kad pročitam onaj izvještaj Centralne banke, onda nam je sve jasno, ili mnogo toga više jasno kuda ovaj brod ide. Prema tome, to je moj zahtjev i ja ću ostati pri tom zahtjevu.

PERO SKOPLJAK

Da ste mi dozvolili samo jednu rečenicu, vjerovatno bi se gospodin Rakić složio sa mojim prijedlogom. Ja vas molim, ovdje smo jasno izdecidirali dva stava. Jedan je da se izjasnimo o potvrđivanju imenovanja, pod broj jedan, pa onda o ekspozeu, i drugi je da se pod broj jedan izjasnimo o ekspozeu i onda da se izjasnimo o kandidatu.

MIRKO BANJAC

Mogu li ja repliku?

PERO SKOPLJAK

Gospodine Rakiću, šta ste Vi predlagali?

VITO RAKIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se/

MIRKO BANJAC

Povreda Poslovnika, nemojte me dovoditi u tu poziciju. Ne može se tako raditi. Gdje piše? Na temelju čega ekspoze, gospodo, pa valjda mora da postoji program. Tokiću, ti i tvoji ne znate šta ćete govoriti ako nećete spomenuti HDZ, SDA i SDS, ja znam da ti ne znaš, a šta ja mogu kad ti ne znaš, volio bi i ti da znaš.

PERO SKOPLJAK

Ja će još jednom ponoviti, ovdje postoje mišljenja, da se najprije iznese ekspoze, pa da se onda glasa o kandidatu, odnosno o prijedlogu Predsjedništva BiH i drugo mišljenje da se pod broj jedan izglasava potvrđivanje imenovanja predsjedatelja, to je točka dnevnog reda i slažem se. Ja moram oba mišljenja staviti na glasovanje i ovaj put stavljam na glasovanje, pod broj

1. potvrđivanje imenovanja predsjedatelja Vijeća ministara BiH, a pod
2. Ekspoze gospodina Tuševljaka

Nikakva ovo nije promjena dnevnog reda. Ja vas molim, evo, imamo ovdje zahtjev da se pojedinačno izjašnjavamo i molim Tajništvo da se pripremi.

1. Potvrđivanje imenovanja predsjedatelja Vijeća ministara BiH, a onda o ekspozeu, ja mislim da sam jasan.

HALID GENJAC

Zaista ne možemo. Poznata je procedura i imenovani kandidat, imenovan od strane Predsjedništva BiH, treba da podnese ekspoze. Ne možemo ga natjerati, ali to je uobičajena praksa, to bi bilo poželjno, što se tiče mene. Bez ekspozea, ja će glasati protiv kandidata, to je ilustracija šta znači ekspoze. Imenovani kandidat trebao bi, u skalu sa opštom praksom, i prisutnim da podnese ekspoze. Kandidat to može ili ne mora, ali u velikoj mjeri podnošenje ekspozea će uticati na opredjeljivanje poslanika, ovdje prisutnih, uostalom, iz tih razloga ekspoze se i podnosi. Nakon potvrđivanja imenovanja, nema nikakve svrhe da se podnosi ekspoze, koja je svrha toga? Trebao bi imenovani kandidat da se izjasni da li želi ili ne želi podnijeti ekspoze i da pristupimo izjašnjavanju i potvrđivanju. Kome treba da se konsultuje sam sa sobom, neka se konsultuje. Ja se sa sobom ne trebam konsultovati. Kolegij je ovu sjednicu pripremio na način da je ostvario prepostavke da se Predstavnički dom izjašnjava. Pozivam imenovanog kandidata da se izjasni da li želi podnijeti ekspoze ili ne želi podnijeti ekspoze.

MIRKO BANJAC

Ja moram reći replika. Ja ne znam šta je mom uvaženom kolegi Genjcu? Zajedno sa mnom dogovarao dnevni red i zaboravio. Mi smo dogovorili tačku dnevnog reda koja se zove potvrđivanje. Što nisi tražio da stavimo i ekspoze? Hajmo napraviti promjene dnevnog reda. Ne možemo tako, gospodo. Tačka se zove potvrđivanje, imenovanje, a ekspozea nema. Ako hoćete ekspoze, imate vi mogućnost poslovnici, gospodine Tokiću. Postoji mogućnost da se proširi dnevni red u toku sjednice i nema nikakvih problema. Pa, proširite to, molim Vas, ali nemojte praviti od onoga što ste usvojili predstavu zašto Vam to treba.

HALID GENJAC

I do sada smo imali više puta na dnevnom redu potvrđivanje imenovanja. Uvijek je to značilo prije toga i podnošenje ekspozea. Ja sam tako i ovaj put razumio. Potvrđivanje imenovanja, a prije toga ekspoze. Međutim, ja tražim, dakle, pauzu od

sat vremena, molim vas, da se iskoristi da se pitanje mandatara razjasni na način da li će podnijeti ekspoze. U 3 i 15 nastavak rada.

/PAUZA/

PERO SKOPLJAK

Imamo kvorum, možemo nastaviti. Raspravu smo zaključili, prema općoj želji, ja bih tako rekao, gospodin Tuševljak će nam se obratiti. Ja molim gospodina Tuševljaka da nam se obrati.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Poštovana gospodo poslanici, cijenjene dame, poštovani gosti, poštovani mediji, ja se istinski nalazim u jednoj neobičnoj situaciji i jako neobičnim okolnostima. Istinski, nisam primijetio da stvari funkcionišu toliko komplikovano, bilo gdje, kao što funkcionišu, izgleda, ovdje. Međutim, sve to što se dešava, po mom ličnom mišljenju, treba shvatiti kao odraz realnosti u kojima se nalazimo i treba strpljivo i uporno raditi da se brojne razlike, nejasnoće, brojne dileme, različiti politički i ekonomski i svaki drugi interes relativiziraju strpljenjem i međusobnim uvažavanjem, tolerancijom i razumijevanjem. Ja istinski sam očekivao da će biti više spremnosti da mi za ovaj današnji skup napravimo jedan kompletan paket, a to znači da napravimo prijedlog strukture Savjeta ministara BiH u ukupnosti, onako kako predviđa Zakon, i da napravimo osnove naših ideja i razmišljanja šta mi treba prioritetno da radimo u narednom periodu u okviru nadležnosti i u okviru onoga kako su definisani poslovi Savjeta ministara. Nažalost, zbog složenosti, izgleda, okolnosti koje su ovdje, mi nismo došli do tog stepena i do tog nivoa konzistentnosti, do tog nivoa odlučnosti da napravimo jednu takvu strukturu da ja danas ne mogu da govorim o operativnom prijedlogu Savjeta ministara BiH, jer tako sam rekao na početku. Gospodin Izetbegović, kao predsjednik najzastupljenije stranke u ovom domu ovdje, nije uspio da nađe vrijeme za ove završne konsultacije, kako bismo spakovali taj tim.

Pošto je ta situacija takva kakva jeste, ja istinski ovdje, jer sam na mjestu na kome jesam, u jednoj situaciji u kojoj je vjerovatno najbolji put taj da vi ovdje, na bazi onoga što znate o meni, na bazi onoga što sam rekao ovdje, na bazi nekih elemenata koje će reći o idejama koje imam, vezano za funkcionisanje ovog organa, donesete odluku, da li ova kandidatura i imenovanje vrijedi ili ne vrijedi. Na vama je to, gospodo poslanici. Ja, naravno, zbog pristojnosti, zbog uvažavanja svakoga ovdje, ne želim ovom prilikom da izlazim van okvira koje okolnosti nameću i da repliciram ili da polemišem sa bilo kojim ili sa bilo čijim stavom. Ja sam u cijelom ovom periodu isticao dvije najvažnije stvari moga prisustva. Prva je, ja sam po vokaciji i po ubjedjenju legalista. Mislim da je ovo skup ozbiljnih i odgovornih ljudi. Ja ne moram da objašnjavam šta to znači. Mislim da i moje prisustvo ovdje, također, govori o tome da li ja prihvatom ili ne prihvatom kandidaturu. Kao odgovoran čovjek, ne bih dozvolio da ovoliki ljudi ovdje sjede i da ja kažem da ja ne prihvatom kandidaturu. Da se tolika javnost pokrene i da ja kažem da ja ne prihvatom kandidaturu. Ja, gospodo, kandidaturu prihvatom. Na vama je da li ćete tu kandidaturu da potvrdite ili ne.

Drugi element mog pristupa ovoj situaciji je sledeći. Ja sam po vokaciji, po ubjedjenju tehnokrata i to, takođe, ne treba da obrazlažem šta znači. Svima to ovdje je

jasno sad, ali želim iskreno i prijateljski da kažem, u kontekstu zadataka koji nas očekuju ovdje, kako ja vidim te stvari i šta to znači u tom kontekstu. To u tom kontekstu znači, gospodo, da bismo mi trebali malo više naše političke tenzije, te političke ideje, stare i nove, o BiH da malo stavimo u jednu lagalu ideju i trasu, a da se pozabavimo onim što je prioritetno za ovu državu, gospodo, to je da ono što je BiH danas napravimo i implementiramo. U BiH najbrže se odvijaju stvari kada idu polako. Ja mislim da je to nama sasvim dobro jasno, koji smo živjeli u BiH, i koji smo živjeli u Sarajevu. U tom kontekstu, mislim, gospodo, da ćemo kroz ekonomske reforme, kroz napore da okrenemo naše ljudе da više diskutuju o svojim životima, da se pobrinu više o svom poslu, zaradama, porodicama, ljubavima, hobijima, učiniti više da na političkom planu ove tenzije splasnu i da počnemo da živimo kvalitetnije i bolje. Ja, naravno, gospodo, mogao bih da govorim mnoge stvari i detalje o elementima budućeg programa ili o idejama koje imamo u tom kontekstu. Kao ozbiljan čovjek, svjestan sam svega onoga što Dejtonski mirovni ugovor, Ustav BiH, Zakon o Savjetu ministara, daju nama kao okvir za ponašanje. Ja sam jedan od šest jednakih u Savjetu ministara. Nemojte očekivati od mene sada da u kratkom roku dam program. Ja nisam mađioničar. Nemojte očekivati od mene da imam pretencioznost koja ne priliči jednom odgovornom i pristojnom čovjeku.

Znači, u datim okolnostima, ja jesam tu, ja jesam sada kada sam se našao tu ozbiljan da se potrudim da uložim svu svoju energiju da sutra sa svojim budućim kolegama iz Savjeta ministara napravimo jedan program koji ćete vi opet da ocjenujete ovdje. Samo se ja pitam jednu drugu stvar, gospodo. Da li smo mi ovo vrijeme mogli da iskoristimo i ovih 15-20 dana koji su bili, da razgovaramo o ovim stvarima i o tim ljudima koji će biti u Savjetu ministara BiH i da radimo operativno na programu. Ja mislim da jesmo. A zašto to vrijeme nismo iskoristili, nije bilo do mene. Ne želim nikome da prebacujem nikakvu krivicu, niti želim da budem pretenciozan pa da kažem ti i ti su odgovorni za to i to. Možda je to inercija naših navika iz prethodnog perioda, iz raznih okolnosti koje su se dešavale i koje nisu bile povoljne ni za koga, apsolutno ni za koga, rezultat toga stanja. Ali, sada, kada smo tu gdje jesmo, ja sam tu gdje jesam. Vaše je da odlučite kako ćete. Za mene je svaki izbor dobar i za moju porodicu, također. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Tražili ste da se o predloženom kandidatu izjašnjavamo pojedinačno. Molim Branku da izade. Molim vas da se na prozivanju izjasnite da, protiv, suzdržan.

BRANKA TODOROVIĆ

Iz Federacije BiH

Alagić Raifa – nije tu
 Bičakčić Edhem – za
 Čaršimamović Tarik – za
 Rijad Raščić – za
 Filipović Mediha – nije tu
 Genjac Halid – suzdržan
 Jahić Adnan – za

Kadić Rasim – protiv
 Neimarlija Hilmo – za
 Oručević Safet – odsutan
 Pamuk Mustafa – protiv
 Silajdžić Haris – odsutan
 Spahić Ibrahim – odsutan
 Lagumđžija Zlatko – protiv
 Mijačević Ivo – odsutan
 Muminagić Suada – odsutna
 Divković Ivo – protiv
 Tokić Sejfudin – protiv
 Dedović Ibrahim – nema ga
 Havel Ana – za
 Zovko Ljubomir – za
 Pašalić - Lhotak Ivica – za
 Skopljak Pero – za
 Mikulić Anita – za
 Baković Mirko – za
 Lozančić Ivo – protiv

Iz RS

Bećirbašić Smail – protiv
 Karić Munira – nema je
 Malkić Abdurahman – uzdržan
 Balta Radenka – protiv
 Mirković Dragan – protiv
 Deretić Miodrag – za
 Bošnjak Milenka – za
 Dokić Branko – za
 Jovanović Branislava – za
 Rakić Vito – protiv
 Banjac Mirko – za
 Perkanović Mara – za
 Rađević Desanka – za
 Špirić Nikola – za
 Bogić Bogičević - protiv

PERO SKOPLJAK

Gospodo, rezultati glasovanja. Od nazočna 32 zastupnika, za je glasovalo 19. Protiv je glasovalo 8 – suzdržano je bilo 5 zastupnika.

Iz Federacije BiH – za je glasovalo 11 – protiv je glasovalo 4 – suzdržano je bilo 4.

Iz RS, za je glasovalo 8 zastupnika – protiv je glasovalo 4 - suzdržan je bio 1. Prema tome, glasovanje je prošlo, odnosno usvojen je prijedlog.

Tko ima primjedbu na glasovanje. Dozvolite mi da Tajništvo napravi korekciju s kojom ćete vi biti zadovoljni. Imamo pojašnjenje da se složimo.

BRANKA TODOROVIĆ

Ukupno iz Federacije BiH bilo je za 11 – protiv 7 suzdržan 1.
Republika Srpska – za 8 – 4 protiv i 1 suzdržan.
Je li to tačan podatak?

PERO SKOPLJAK

Iz Federacije BiH za je glasovalo 11 – protiv je glasovalo 7 – suzdržan je bio 1 glas. Ovo su sad korekcije koje su urađene. Prema tome, rezultat je onakav kako smo proglašili. Usvojeno je glasovanje, kandidat je prošao. Prema tome, ja Vam čestitam, gospodine Tuševljak i ovim smo mi današnju sjednicu završili. Sutrašnja sjednica počinje u 11 sati, 22. sjednica.

Sjednica je završena u 16 sati.